

det vide vi Allesammen. Og hvad angaaer, at han har henvist mig til Haandbøger, saa siger jeg: Jeg bryder mig ikke om, hvad der staaer i Haandbøger, thi det gaaer i Haandbøger ofte, som det gaaer i Livet, at man bestoværre forvexler Ord med Handling. Naar han har sagt, at det, at Sagen flere Gange er fremkommen her, uden at der er kommet Noget ud af den, beviser, at den bestandig har været dødsødt, saa troer jeg, at den ærede Landstingsmand, naar han vil erindre sig, hvad der er oplyst om Sagen, vistnok maa komme til at sige, at det slet ikke er Tilfældet, at den har været dødsødt; det er det, man allermindst kan kalde den. I 1854, har jeg oplyst, fremkom der en Lov, som indrømmede endogsaa meget mere Frihed, og den gik igjennem i Folkethinget med stor Majoritet, hvoest der her i Landstinget blev nedsat et Udvalg af 7 Medlemmer, men dette Udvalg blev paa Grund af, at det var ved Enden af Sessionen, ikke færdigt med sin Betænkning; men det kan man dog ikke kalde, at Sagen var dødsødt. Da Sagen om Sognehaandets Løsning var til Forhandling i 1855, hittede den daværende Kultusminister, da det Punkt, som denne Lov omhandler, blev bragt paa Bane, og der blev stillet Forslag deraf, at han vilde ordne Sagen ad administrativt Veie i den Retning, hvori det af flere Medlemmer blev ønsket — og det var i en saadan, som denne Lov gaaer — og Forslaget blev paa Grund deraf taget tilbage; dette kan man da heller ikke kalde, at Sagen var dødsødt. At der ikke kom nogen Lov ud af Interpellationen, kan formeentlig heller ikke berettigede til at kalde Sagen dødsødt. Den ærede Landstingsmand har troet, at jeg var tilstrækkelig imødegaaet i min Opfattelse af § 80; — ja, det synes man altid, naar man har en modsat Ansættelse. Jeg skal forresten ikke videre gaae ind paa dette, men blot henholde mig til, hvad der nylig blev udtalt af den ærede 2den Landstingsmand for 8de Kreds (Carlsen), med hvem jeg i dette Punkt er aldeles enig. Endnu har jeg kun at tilføie, at naar jeg har benægtet, at Ministeren har givet et Løfte om en administrativ Ordning, og den ærede Landstingsmand har sagt: Jo, det har han; thi i hans Svar idag henholdt han sig til mig, efterat jeg havde talt;

saa skal jeg dertil sige: Det kunde den ærede Landstingsmand jo ikke vide, at Ministeren vilde sige, da han fremsatte sin Paastand, for ikke at tale om, at der i Ministerens Tausshed om dette Punkt paa ingen Maade ligger en Indrømmelse. Men hvad jeg vil spørge om, er: Da den ærede Landstingsmand talte, hvorledes kunde han dengang sige, at Ministeren havde givet et Løfte om at ordne Sagen administrativt, at sige i den Retning, hvori Fleertallets subsidiaire Indstilling gaaer, og som vel var det Allermindste, man kunde nøies med.

Ordføreren: Den næstforegaaende ærede Taler (Carlsen) udtalte, at Fleertallet har ladet sig bestemme i sin hele Stilling af det Haab, at vi vilde faae en Kirkeforfatning saa snart som muligt. Jeg kan forstikke, at jeg ikke har ladet mig bestemme af dette Haab; jeg har bestoværre ikke noget Haab om, at en saadan Kirkeforfatning meget snart vil blive givet. Men just fordi den formodentlig ikke snart kan ventes, troer jeg, at Rigsdagen bør være saa meget mere varsom i sin kirkelige Lovgivning. Da Kirken ikke nu har et Organ, hvorigjennem den er berettiget til at forbre sig hørt, saa bør Lovgivningsmagten alligevel vise den Villighed i ethvert kirkeligt Anliggende at høre Kirken, forinden den strider til at afgjøre det. Han nægtede, at et Lovforslag som dette, naar det uforandret vedtoges, vilde gjøre dybt Indgreb i kirkelige Forhold. Jeg vil dog gjøre ham opmærksom paa, at det vilde ophæve den Begrændsning for Embedet, som nu er sat, og naar det da blev tilladt enhver Præst at udstrække sin hele Virksomhed ogsaa til Sognene rundt omkring, saaledes at han kunde fremtræde og udføre enhver kirkelig Handling i Nabokirkerne, saa vilde det være næsten en Tilløstgjørelse af den Begrændsning, som man har fundet det nødvendigt at opstille med Hensyn til Sogneforholdene. Der kan sees Undtagelser og Lempelser fra denne, men de bør ikke være saadanne, at den ophæves. Jeg vil tillade mig at frembrage et analogt Forhold. I Maret 1837 udkom der en Forordning, som tillod de juridiske Embedsmænd, Underdommerne, at forfølge en Forbrydelse udover Grændserne for